

Trossos i mossos

Alfons Llorenç

Dama

Seria la “Marededéu de l’Alcúdia”, seria patrona de la ciutat d’Elx, seria la receptora dels himnes i tramoies de la Festa d’Elx: “Verge reina imperial / sobre els àngels exaltada”. La comptaríem en la nòmina de les “marededéus trobades”, si hagués aparegut cinc-cents o set-cents anys abans. Relataríem com durant tres dies s’haurien vist dotze estrelles i sentit dolces músiques celestials, que una parella de bous, junyits pel jou, s’haurien agenollat tres vegades davant un magraner, una palmera, un ametler, un llorer? qui sap!, fins a desenterrar-la (“Veent lo llaurador ditjòs / que la retlla allí es parà, / deixà els bous i al punt cavà / i tragué el tresor preciòs”) i que pesaria tant que allí mateix li haurien alçat un santuari. Cantarien uns gojos que contarien la *troballa* i justificarien la marca de l’aixada d’En Manolico Campello, més o menys, així: “El trobar-vos fou acàs, / puix és tradició molt vella, / que en la punta d’una retlla, / llaurant us tocà en lo nas”.

Però la *Dama d’Elx* aparegué després del segle aclaridor de les llums, un 4 d’agost de 1897 i, més que verge, fou *Reina mora*. No obstant, va rebre culte; calgué exposar-la a la veneració pública en el balcó de la casa del doctor Campello. Tota la ciutat, una enorme gentada, desfilà per davant de l’emblemàtica i majestuosa ben treballada pedra. Se sentien apassionadament atrets per aquella singular escultura, que, amb els seus ulls ametllats i la seua enigmàtica mirada, captivà els il·licitans. Inaugurava l’art ibèric i el seu poble la sentia tan seua que la convertí de seguida en el més estimat emblema. Però li imposaren 117 anys d’atzarós exili sense retorn, sense deixar-la habitar en la seua ardent terra, que l’aixoplugà més de dos mil anys. Ja n’hi ha prou. Ja és hora que la *Dama d’Elx* siga de veres d’Elx. Que torne a sa casa! Millor que en casa, enlloc.

NOVA CITA A BENICÀSSIM AMB EL ROTOTOM, EL FESTIVAL DE REGGAE MÉS GRAN D’EUROPA

No sols del FIB viu Benicàssim. Des de fa uns anys, la localitat castellanenca acull el Rototom Sunsplash, el festival de *reggae* més important d’Europa, un certamen amb una particular filosofia que combina la música amb valors com la solidaritat i el pacifisme i que, amb 30.000 visitants diaris la passada edició –un total de 240.000–, s’està convertint en una referència mundial en l’àmbit dels festivals. Per a l’edició 2014, que se celebrarà entre els dies 16 i 23 d’agost, amb una afluència prevista encara més gran, passaran importants artistes del *reggae* i uns altres gèneres com la derivada estilística del *dancehall*, el *soul* o el *hip hop*. Noms com Jimmy Cliff, Chronixx, Sean Paul, Lauryn Hill, Bass Odyssey o Rory Stone, entre molts d’altres, fins a completar 250 actuacions en set escenaris diferents. A més a més, com en passades edicions, hi haurà actuacions en català amb la banda de la Marina Aspenat, que repeteix actuació, i Auxili, de la Vall d’Albaida.

El Rototom, un festival especial.

D’una altra banda, un dels trets distintius del festival és la gran quantitat d’activitats paral·leles. Enguany, la gran protagonista és Àfrica, el continent “on va nàixer tot”, com ressalten els organitzadors, que tindrà en l’African Village el pol d’atenció. El protagonisme africà es completa amb l’actuació de Femi Kuti, fill del llegendari creador de l’*afrobeat* Fela Kuti. Abans del festival, el Rototom estrenarà un documental basat en la història d’aquest curiós esdeveniment musical i cultural.

